

Liturgie in tijden van digitale viering voor 3 januari 2020 – 1e zondag Epifanie
Welkom (ouderling)

Komen

Lied 484: 1 vg, refrein solisten, 2 vg, refrein solisten, 3 solisten (Go tell it on the mountains)
Openingsgebed

V Richten wij ons op de Bron van leven
**A NAAR U, GOD ZOEKEN WIJ,
OP U IS ONS VERTROUWEN!**

V vragen wij om Gods nabijheid:
**A WEES ALS EEN LICHT
HIER IN ONS MIDDEN!**

Ontsteken van licht (kaarsenboom)

*Gezegend de Ene,
die ons opdraagt
het licht te ontsteken.*

Bemoediging en groet

voorg: Genade en vrede voor u en jullie allemaal,
van God onze Vader en van Jezus Christus onze heer -

gem: AMEN

voorg: Onze hulp is in de naam van de Heer

gem: DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT

voorg:

Eeuwige, onze God, net over de drempel van 2021 komen wij samen en voelen ons verbonden met elkaar, hier in de kerk en thuis. Wij komen samen:

- Uit de drukte van ons leven, waarin we met blijdschap terugkijken op de afgelopen dagen omdat vieren met familie en vrienden kon, waarin we met droefheid en in eenzaamheid terugkijken omdat er niemand was om mee te vieren.
- Uit de drukte van ons leven omdat 'het gewone' leven weer begint.
- Met de zorgen die ons bezig houden, om mensen die ons lief zijn.

En we bidden: "mag ik dan bij Jou schuilen"

Alles wat op onze schouders leggen we voor u neer. Neem het van ons. Geef ons rust en ruimte om U te zoeken en te vinden.

Hier zijn we Heer, kom ons tegemoet,
door Jezus Christus onze Heer –

gem: AMEN

Stilte

Ter overweging / (gebeds)tekst

Ook al zitten we in lockdown en is ons leven misschien wat klein geworden, er gebeurt heel wat in de wereld om ons heen.

Laten we bidden om wat er niet goed gaat in de wereld en daarna zingen. Want Gods medelijden met deze wereld houdt nooit op. Wij kunnen niet anders dan de wereld laten weten dat Hij liefde en recht zal brengen op deze aarde.

Eeuwige, onze God, wij bidden u:

Om de mensen en de dieren

om de honger en de dood,

om de kleinen en de groten

al uw schepselen in nood

om een wereld zonder toekomst

om de macht die ons kleineert,

roepen wij met alle volken: Kyriëleis, ontferm U, Heer.

Hemelhoog 682: 1, 2 zangers, 3 gesproken door vg/allen, refrein door zangers (Laat heel de wereld het zien = Evangelische liedbundel 388)

Woord

Gebed om Gods licht

Verhaal [voor de kinderen](#)

Bijbellesing: Micha 6: 1-8

Inleiding op lied

We gaan luisteren naar Happy New Year van Abba. Heel bekend, en het klinkt als een vrolijk en uitbundig liedje. Vooral het refrein is een meezinger.

Maar: zoals bij heel veel popliedjes met een vrolijk melodietje het geval is, bij nadere beschouwing blijkt de tekst helemaal niet zo vrolijk en blij.

Ook in dit lied is dit het geval: de jaarwisseling stemt de schrijvers droevig, want in het voorbije jaar hebben de mensen het er niet best afgebracht: de teleurstelling en onmacht overheerst.

2021 ligt nu voor ons. Maar: hoe zullen we aan het eind van 2021 naar dit voor ons nu nieuwe jaar kijken?

De tekst is een oproep, of een opdracht zo je wilt, om het beter te doen. Want, zegt Abba, anders hebben we dit jaar voor niets geleefd.

Het herinnert mij aan: Houd moed, heb lief!

Het motto van onze kerk, en van de Top2000kerkdienst van afgelopen zondag.

Houd moed: een oproep om vol te houden, Heb lief: een opdracht voor ons allen!

Laat het zo een mooi en goed Nieuw Jaar worden. Happy New Year!

Luisterlied: [Happy New Year](#) (Abba)

Bijbellesing: Lucas 2: 21

Instrumentaal intermezzo

Verkondiging/overweging – thema “Mag ik dan bij jou?”

Lieve nieuwjaarsvierders,

ik kende het lied ‘happy new year’ eerlijk gezegd alleen van de titel en de melodie van het refrein.

Het was voor mij een verrassing toen ik de tekst las.

Geen champagne, geen vuurwerk, alleen wij, / wat verloren, wat somber.

Hoeveel mensen zullen zich zo hebben gevoeld, deze week?
Een jaarwisseling zonder juichend perspectief.

We merkten het afgelopen jaar: het kost ons, ook als kerk, moeite om vooruit te blijven kijken.
Je perspectief wordt korter in een periode van beperkende maatregelen.
Je weet niet wat de komende maand brengt, dus leven we meer van dag tot dag.
Het kost menigeen moeite om een droom te hebben, een visioen te koesteren voor 2021

En dan hoor ik het lied zeggen:
mogen we allemaal zo nu en dan een visioen hebben
van een wereld waar iedere buur een vriend is.

[...]

In het lied klinkt teleurstelling door.
Verlies van hoop en verwachting – het is een eerlijk lied.
Zoals Micha eerlijk is.

Maar het lied van Abba is ook ánders dan Micha.
Het lied zegt op zeker moment:
Als er geen hoop is
kunnen we net zo goed het hoofd neerleggen
en sterven.

Maar daar komt Micha in verzet, geeft het niet op.
Hij laat zien dat juist dat samen-zijn perspectief biedt.
Niet zozeer als troost of geruststelling maar als *opdracht*.
Zelfs als er geen perspectief is, dan is er nog steeds de opdracht.

Micha is heel kritisch.
Hij ziet gebeuren dat er in de tempel een cultuur is die vrome prestaties voorop zet, zelfs zó dat die ten koste gaan van de medemens.
In de tempel lijken de cijfers belangrijker dan de medemens.

Nou... dat is actueel.
We komen er steeds meer achter dat aan getallen – die we nu verhullend ‘data’ noemen – vaak meer waarde wordt toegekend dan de medemens.

En Micha laat zien dat dit dus ook in het geloof kan gebeuren.
Hoe meer je doet voor God, hoe beter.
Hoe meer je geeft aan God, hoe vromer.
Hoe groter je offer, hoe groter je aanzien – zelfs als dat ten koste gaat van je medemens.

Het komt ook op vele andere plaatsen naar voren.
Tot in het nieuwe testament toe.
En in onze kerk.
Er worden nogal wat bijbelverhalen uitgelegd op een manier die zegt: “Jullie moeten zoveel mogelijk voor God over hebben!”

We leggen verhalen nogal eens zó uit in preken, dat ook daar de menselijke maat verloren kan gaan.

Denk bijvoorbeeld aan die weduwe: zij wierp haar hele levensonderhoud in de offerkist van de tempel, zegt de bijbel.

En ze beet om die reden op een houtje.

Het feit dat het gebeurt is een aanklacht, Jezus is woest.

Toch wordt zij in menige preek een vrome gever genoemd, onder de milde, verouderde naam: "Het penninkske van de weduwe"

En die uitleg vergeet dat Jezus erover tiert dat de rijken zo weinig gaven, het op de giften van de armen laten aankomen.

Hoe actueel...

Of denk aan de gelijkenis over de heer die zijn hele bezit toevertrouwt aan zijn knechten.

Een verhaal waarin het gaat om vertrouwen, fairness.

Jezus moedigt zijn leerlingen aan om in vertrouwen het goede doen met wat we ontvangen.

Toch is deze gelijkenis menigmaal liberaal uitgelegd door te zeggen:

Dus moet je wel woekeren met je talenten hoor!

En het heeft menigeen die al zo druk is, zoveel zorgt voor medemensen, een opgejaagd gevoel gegeven, altijd maar tekort te schieten.

[...]

Micha zet ons met zijn scherpe verkondiging stil.

Ken je de gerechtigheid van de Heer niet meer?

[...]

Je weet wat de Heer van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten...

Ook andere profeten scharen zich achter de boodschap van Micha.

God wordt er misselijk van als mensen grote offers aan hem brengen, terwijl ze ondertussen hun medemens verstoten.

Jezus zegt in de bergrede: als je een offer wil brengen, en je hebt nog wat recht te zetten met je medemens, doe dat dan eerst!

God kan wel wachten hoor!

[...]

Het gaat om eerlijkheid, rechtvaardigheid en trouw.

Dat is wat God van ons verlangt, zegt Micha.

God verlangt geen grote prestaties of superoffers.

Nee.

Het gaat om het zien, het aanzien van je medemens.

God verlangt een eerlijke en veilige relatie met onze medemens.

[...]

Wij weten niet wat het nieuwe jaar voor ons in petto heeft.

We weten nog niet eens wat morgen ons brengt.

Maar we weten wel dat nu én morgen onze medemens er is en zal zijn.

En dat het nu én morgen gaat om het omgaan met de ander in eerlijkheid, rechtvaardigheid en trouw.

Kijk op die manier en je prikt al heel snel de ballon stuk die gevuld is met gebakken lucht die zegt: "Ja, maar het gaat om het grote belang"...

Bij alle veranderingen, of ze nu vreemd waren of zijn, een verlies of een verrijking, is de *trouw* onze reisgenoot, onze medemens degene die ons tot zegen is.
Die zet ons stil en bindt ons aan zich.
Dat geeft hoop.
Want zo hebben we God leren kennen als één die zich aan ons bindt.

We hoeven niet van alles aan God op te offeren.
God schenkt ons elkaar, liefde en trouw, en verlangt dat we met elkaar omgaan in vertrouwen.

[...]
Het samenzijn, het met elkaar-zijn.
Dat is er als gegeven.
Wat dit jaar ons ook brengt: we zijn met elkaar, en we hebben elkaar.
En daar ligt hoop en uitzicht.

[...]
Ook aan de tafel van de Heer komt het daarop aan.
Het komt niet allereerst op vroomheid aan, maar op gerechtigheid, fairness.
Dat vertegenwoordigen de diakenen bij de maaltijdviering.

Paulus is niet voor niets op zijn profetische wijze woest als hij de gemeente in Corinthe een brief schrijft:

u komt niet samen om de maaltijd van de Heer te vieren.

Van wat u hebt meegebracht eet u alleen zelf, zodat de een honger heeft en de ander dronken is.

Hetzelfde mechanisme in die vroege christengemeente: de rijken offeren veel voor God en maken er vervolgens zelf het meest gebruik van – ten koste van de arme naaste.

Daarom is het goed dat wij straks allen een slokje nemen van de vrucht van de wijnstok, en een stukje brood.

Allen even veel, en allemaal tegelijk – hier gaat niemand vóór.

Voor de Heer is niemand meer dan de ander.
En dat weten we omdat we elkaar hebben.

Als we elkaar oprecht aankijken, dan wéten we dat we samen zijn, niet los van elkaar kunnen.

En dat we in het elkaar recht doen toekomst, hoop en verwachting hebben.

Daarin ademt Gods Geest, daarin waait Gods zegen.

[...]
Kijk maar: daar komt dat kind de tempel binnen.
Dat kind, dat kind...
Niet anders dan enig ander kind.
Maar kijk toch eens wat dat kind doet als hij een volwassen mens is geworden.
Wat doet hij anders dan eerlijkheid, rechtvaardigheid en trouw tonen?

Om dat kind zullen wij elkaar blijven aanzien in eerlijkheid, recht en gerechtigheid.

Hij draagt niet voor niets de naam “Jezus”.

Jehoshua.
De Ene redt.

Die Naam geeft ruimte.
Geen voornemen, maar roeping om ruimte te maken.
Ruimte om de deur wagenwijd open te zetten, als jij bij mij aanklopt en zegt: “Mag ik dan bij jou?”

Die Naam schenkt hoop en uitzicht.
Dat als ik bij jou aanklop en zeg “Mag ik dan bij jou?”, dat de deur dan wagenwijd open gaat.

Daarmee kunnen we verder.
Samen vooruit kijken.

Altijd is er onze reisgenoot, onze medemens.
Altijd is er de naam die zegt: De Ene redt.

Kome wat komt.

Amen.

Antwoord – Johan

Luisterlied: [Mag ik dan bij jou?](#) Door solisten

Voorbeden (zonder Onze Vader) met gesproken acclamatie: “Heer, onze Heer, wij bidden u, verhoor ons” – de gebeden zijn mede vorm gegeven naar aanleiding van het nummer *For Crying Out Loud* (Meat Loaf)

Heer, aan het begin van het nieuwe jaar richten wij ons tot u, want zonder u raken wij verdwaald. We zouden heel diep vallen zonder u, tot de bodem wordt bereikt. U geeft ons liefde, geeft ons vuur op momenten dat onze harten ijzig zijn. Zonder u zouden wij ons nergens naar begeven, een reis tot in de nacht. Maar u brengt ons het licht van dag, van warmte, van Liefde.

Sta ons bij in onze reis het nieuwe jaar in, wijs ons de weg en steun ons als wij wankelen. Het zijn onzekere tijden maar brengt u ons rust. Zo bidden wij u; Heer, onze Heer, wij bidden u, verhoor ons.

Heer, leer ons delen, omdat wij allen evenveel waard zijn. Leer ons regen te brengen aan zij die verdorren, om antwoorden te geven aan zij die vragen, warmte te geven aan zij die zich koud voelen. Geef ons moed om de eenzamen te bezoeken, een gesprek te beginnen met de zwijgenden, om diegenen die in de schaduw staan naar voren te plaatsen, opdat zij gezien worden.

Leer ons om bij zij die verdrietig te zijn niet meewarig te kijken maar hen tegemoet te treden om te troosten, om samen met hen te huilen. Leer ons, leidt ons, zodat wij niet langer meer alleen zijn, niet langer meer denken in ik of zij, maar louter spreken en handelen als: Wij. Heer, onze Heer, wij bidden u, verhoor ons.

Brengen wij in stilte tot u wat ons persoonlijk bezig houdt.
Zo gaan wij samen het nieuwe jaar in. Samen op pad, met de troostrijke gedachte dat u, God, met ons zal meereizen. Amen

Stil gebed

Mededelingen en aandacht voor de inzameling van de gaven (ouderling)

Maaltijd van de Heer

In deze bijzondere tijden krijgt het uitreiken van brood en beker een bijzondere vorm. Straks komt de ouderling bij iedereen langs, hierin de kerkzaal.

Van het brood neemt ieder een stukje in de hand.

Terwijl de ouderling dat doet neemt u, neem jij thuis ook het stukje brood in de hand.

We houden het brood vast tot we allen hebben ontvangen.

En vervolgens eten we allen gezamenlijk het brood ná het uitspreken van de instellingswoorden.

Zo volgen we allen gezamenlijk de woorden van Jezus na.

Vervolgens komt de diaken langs met de bekertjes met de vrucht van de wijnstok.

Terwijl zij dat doet kunt u, kun jij thuis ook een bekertje met druivensap of wijn in de hand nemen.

Ook dat houden we vast tot we allen hebben ontvangen.

En vervolgens nemen we een slokje van de vrucht van de wijnstok ná het uitspreken van de instellingswoorden.

Ook dan volgen wij allen gezamenlijk de woorden van Jezus na.

Lied 385: 1, 4 zangers (De tafel van samen)

Nodiging

De Heer heeft zijn tafel bereid voor allen die in hem geloven en Hem liefhebben, groot en klein. Wij nodigen u en jullie allen uit om mee te loven en bidden in het tafelgebed, en brood en wijn uit zijn hand te ontvangen.

Vrede met u allen!

Vrede ook met u.

Laten wij God danken voor alles wat Hij gegeven heeft

Wij zullen God danken!

Origineel: Tafelgebed 31 in het dienstboek – licht ingekort

Van alle dagen deze morgen,
van heel de wereld deze plaats,
van alle gaven brood en beker,
van alle mensen jij naast mij.

Zoals overal ter wereld,
zoals overal de mensen
met verbazing en ontzag
zeggen wij hier: 'Heilig, heilig,
heilig is de HEER van allen,
en gezegend Hij die komt.

Zo gezegend als die ene
is er nooit in heel de wereld,

is er nooit van alle dagen
is er nooit een mens geweest,
nooit een mens geweest als deze:
Jezus, Christus, Hij, uw Zoon.

Van alle dagen deze morgen,
van heel de wereld deze plaats,
van alle gaven brood en beker,
van alle mensen jij naast mij.

Altijd wist Hij waar verdriet was,
wie alleen was, kende Hij.

Hij naast ons. Zijn hele leven
gaf Hij weg als een geschenk
tot de dood toe voor zijn vrienden
licht en leven, wijn en brood.

Als wij brood en wijn rondgeven,
delen wij zijn dood en leven,
delen wij zijn nieuw verbond.
Maranatha! Tot Hij komt.

Geest van God, help ons te leven
door dit brood en deze wijn
als die mens van alle mensen.

Bidden wij het Onze Vader

Naar de woorden van Jezus delen wij nu het gebroken brood

Voorganger breekt brood op het liturgisch centrum en houdt dit geheven

De ouderling brengt brood rond met de wagen.

Ondertussen: instrumentaal Einaudi – Una Mattina (fragment 1)

Zo heeft Hij de laatste avond
dat Hij met hen samen was,
zelf het brood voor hen gebroken
en gezegd: 'Dit is mijn lichaam.
Neem het, eet. En denk aan Mij.'

We nemen het brood tot ons

Naar de woorden van Jezus delen we nu ook de vrucht van de wijnstok

Diaken giet de wijn uit in een beker en houdt deze geheven

De tweede diaken brengt wijn en druivensap rond met de wagen

Ondertussen: instrumentaal Einaudi – Una Mattina (fragment 2)

Vol met wijn schonk Hij de beker,
loofde U en gaf hem rond.
'Als je deze beker rondgeeft,

deel je in mijn dood en leven,
deel je in mijn nieuw verbond.'

We nemen de vrucht van de wijnstok tot ons.

Dankzegging:

U zeggen wij lof en dank
hemelse Vader,
dat U ons de gemeenschap met uw Zoon
hebt geschonken,
en wij bidden U:
Laat deze gemeenschap
ons dagelijks sterken
om als nieuwe mensen te leven:
U ter eer,
onze naaste tot heil.
Amen.

Gaan

Zegen en gesproken 'amen'

Zegenen wij elkaar bij
alles wat te doen staat
alles wat we beleven mogen
alles wat ons overkomt.

Zegenen wij elkaar in
dit leven dat wij delen
zo kwetsbaar als het is.
Die God en Goed is zegene ons
in de naam van de Vader
de Zoon en de heilige Geest.

Amen.

Lied 1000: 1, 2, 5, de strofen door vgs, refrein door solisten (Wij zagen hoe het spoor van God)